

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ ОБРАЗОВАНИЯ
«ИНСТИТУТ БИЗНЕСА БЕЛОРУССКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО
УНИВЕРСИТЕТА»

ФАКУЛЬТЕТ «ВЫСШАЯ ШКОЛА БИЗНЕСА»

Кафедра инновационного управления

ОЛЕНИН
Юрий Сергеевич

Перспективы развития IT отрасли в Беларуси

Магистерская диссертация

специальность 1-26 81 02 Инновационный менеджмент

Научный руководитель
Рощина Марина Владимировна
Магистр политологии, МВА

Допущен к защите
«___» _____ 2019 г.
Заведующий кафедрой
инновационного управления
_____ Е.А. Поддубская
кандидат педагогических наук

Минск, 2019

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Целью настоящего исследования является определение перспективных направлений правового и экономического развития информационного сектора Республики Беларусь на основании характеристик ИТ-услуг в мировой экономике и особенностей развития и регулирования экспорта ИТ-услуг в Республике Беларусь, и последующего сравнительного анализа ИТ-секторов Беларуси и Швеции.

Данная цель была реализована посредством достижения нижеследующих задач:

- 1) проследить этапы развития сферы ИТ в Республике Беларусь;
- 2) определить место ИТ в экономике страны и ее влияние на развитие страны;
- 3) выполнить обоснование выбора Швеции как объекта для сравнительного анализа;
- 4) провести анализ развития и текущего состояния сферы ИТ в Швеции и ее ключевые особенности;
- 5) выявить оптимальный курс развития и очертить спектр необходимых изменений в законодательстве Республики Беларусь;
- 6) спрогнозировать ожидаемый эффект от внесения предложенных изменений.

Объектом настоящего диссертационного исследования явился сектор информационных технологий как сектор экономики Республики Беларусь, а также Швеции.

Предметом диссертационного исследования стали перспективные направления развития сектора информационных технологий Республики Беларусь.

Методы и методология исследования. При проведении исследования использовались методы анализа и синтеза, обобщения, группировок и сравнительного анализа, системного подхода.

Методологическую основу диссертационного исследования составил диалектический подход к изучению социальных и экономических явлений и процессов, позволяющий видеть данные процессы и явления в их развитии, взаимодействии, а также в противоречии друг с другом.

В диссертации применяются современные общенаучные, специальные методы познания, в частности, анализ, синтез, конкретно-исторический,

конкретно-социологический (анализ письменных источников и судебной практики), системный, структурно-функциональный, нормативно-логический, комплексный, аксиоматический, метод сравнительного правоведения, анализа документов. Их применение в сочетании с последними достижениями юридической, экономической и социологической мысли позволило выявить и проанализировать особенности развития и прогноз ИТ-рынка.

Научная новизна диссертационного исследования состоит в том, что избранное научное направление позволило выявить сущность и особенности ИТ-сектора двух стран, и существенные условия его функционирования; обозначить возможный круг существующих проблем; определить будущие векторы развития рынка и правового поля информационных технологий в Республике Беларусь.

Структура работы. Настоящее исследование состоит из введения, трех глав основной части, разделенных на параграфы, заключения и списка использованной литературы.

В теоретической части исследования определено понятие «информационные технологии», выделены этапы их развития и даны их особенности. Приведена развернутая классификация информационных услуг, принятая в Республике Беларусь. Показан экспортный потенциал ИТ-услуг в мировой экономике, выделены основные потребители ИТ-решений, выделены крупнейшие сегменты мирового ИТ-рынка и показан прогноз их развития, определены ключевые игроки мирового ИТ-рынка. Обобщены экспертные оценки о приоритетных направлениях развития ИТ-рынка. В практической части работы выполнен компаративный анализ ИТ-секторов Швеции и Беларуси. Кроме того, на его основании определены перспективные стратегические векторы развития национального белорусского ИТ-сектора, в частности, в структурном и правовом плане.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА РАБОТЫ

Мэтай гэтага даследавання з'яўляецца вызначэнне перспектыўных напрамкаў прававога і эканамічнага развіцця інфармацыйнага сектара Рэспублікі Беларусь на падставе характарыстык ІТ-паслуг у сусветнай эканоміцы і асаблівасцяў развіцця і рэгулявання экспарту ІТ-паслуг у Рэспубліцы Беларусь, і наступнага параўнальнага аналізу ІТ-сектараў Беларусі і Швецыі. Дадзеная мэта была рэалізаваная з дапамогай дасягнення ніжэйпададзеных задач:

- 1) Прасачыць этапы развіцця сферы ІТ ў Рэспубліцы Беларусь;
- 2) Вызначыць месца ІТ у эканоміцы краіны і яе ўплыў на развіццё краіны;
- 3) выканаць абгрунтаванне выбару Швецыі як аб'екта для параўнальнага аналізу;
- 4) Правесці аналіз развіцця і бягучага стану сферы ІТ ў Швецыі і яе галоўныя асаблівасці;
- 5) Выявіць аптымальны курс развіцця і акрэсліць спектр неабходных змен у заканадаўстве Рэспублікі Беларусь;
- 6) Спрагназаваць чаканы эффект ад унясення прапанаваных змяненняў.

Аб'ектам сапраўднага дысертацыйнага даследавання з'явіўся сектар інфармацыйных тэхналогій як сектар эканомікі Рэспублікі Беларусь, а таксама Швецыі.

Прадметам дысертацыйнага даследавання сталі перспектыўныя напрамкі развіцця сектара інфармацыйных тэхналогій Рэспублікі Беларусь.

Метады і метадалогія даследавання. Пры правядзенні даследавання выкарыстоўваліся метады аналізу і сінтэзу, абагульнення, груповак і параўнальнага аналізу, сістэмнага падыходу.

Метадалагічную аснову дысертацыйнага даследавання склаў дыялектычны падыход да вивучэння сацыяльных і эканамічных з'яў і працэсаў, які дазваляе бачыць дадзеныя працэсы і з'явы ў іх развіцці, узаемадзеянні, а таксама ў супярэчнасці адзін з адным.

У дысертацыі прымяняюцца сучасныя агульнанавуковыя, спецыяльныя метады пазнання, у прыватнасці, аналіз, сінтэз, канкрэтна-гістарычны, канкрэтна-сацыялагічны (аналіз пісьмовых крыніц і судовай практыкі), сістэмны, структурна-функцыянальны, нарматыўна-лагічны, комплексны, аксіоматический, метады параўнальнага правазнаўства, аналізу дакументаў. Іх ужыванне ў спалучэнні з апошнімі дасягненнямі юрыдычнай, эканамічнай і сацыялагічнай думкі дазволіла выявіць і прааналізаваць асаблівасці развіцця і

прагност ІТ-рынка.

Навуковая навізна дысертацыйнага даследавання складаецца ў тым, што абранае навуковы напрамак дазволіла выявіць сутнасць і асаблівасці ІТ-сектара дзвюх краін, і істотныя ўмовы яго функцыянавання; пазначыць магчымы круг існуючых праблем; вызначыць будучыя вектары развіцця рынку і прававога поля інфармацыйных тэхналогій у Рэспубліцы Беларусь.

Структура работы. Даследаванне складаецца з увядзення, трох раздзелаў асноўнай часткі, падзеленых на параграфы, заключэння і спісу выкарыстанай літаратуры.

У тэарэтычнай частцы даследавання вызначана паняцце «інфармацыйныя тэхналогіі», вылучаныя этапы іх развіцця і дадзены іх асаблівасці. Прыведзена разгорнутая класіфікацыя інфармацыйных паслуг, прынятая ў Рэспубліцы Беларусь. Паказаны экспертны патэнцыял ІТ-паслуг у сусветнай эканоміцы, вылучаныя асноўныя спажыўцы ІТ-рашэнняў, вылучаныя найбуйнейшыя сегменты сусветнага ІТ-рынка і паказаны прагност іх развіцця, вызначаны ключавыя гольцы сусветнага ІТ-рынка. Абагульнены экспертныя ацэнкі аб прыярытэтных кірунках развіцця ІТ-рынку. У практычнай частцы работы выкананы кампаратыўны аналіз ІТ-сектараў Швецыі і Беларусі. Акрамя таго, на яго падставе вызначаны перспектыўныя стратэгічныя вектары развіцця нацыянальнага беларускага ІТ-сектара, у прыватнасці, у структурным і прававым плане.

THE RESEARCH GENERAL CHARACTERISTIC

The aim of the research is to define the most promising ways of the information sector legal and economic development basing on the characteristics of IT-services in the world economy and Belarusian export development and regulation features, and the subsequent comparative analysis of the IT sectors of Belarus and Sweden.

The aim has been reached by achieving the following objectives:

- 1) Trace the IT sphere development stages in Belarus;
- 2) Determine the place of IT in the economy and its impact on the development of the country;
- 3) Justify the choice of Sweden as an object for comparative analysis;
- 4) Perform the Sweden IT sector current state analysis and its key features;
- 5) Identify the optimal course of development and outline the range of necessary changes in the legislation of the Republic of Belarus;
- 6) Predict the expected effect of the proposed changes.

The object of this dissertation research is the sector of information technology as a sector of the economy of the Republic of Belarus and Sweden.

The subject of the dissertation research are promising areas of the Belarusian information technology sector development.

Research methods and methodology. The study used the methods of analysis and synthesis, grouping and comparative analysis, systems approach.

The methodological basis of the dissertation research is composed of a dialectical approach to the study of social and economic phenomena and processes, which allows to see these processes and phenomena in their development, interaction, and also in contradiction with each other.

The dissertation applies modern general scientific, special methods of knowledge, in particular, analysis, synthesis, concrete historical, concrete sociological (analysis of written sources and judicial practice), systemic, structural-functional, regulatory-logical, complex, axiomatic, method of comparative jurisprudence document analysis. Their use in combination with the latest achievements of legal, economic and sociological thought allowed us to identify and analyze the characteristics of the development and forecast of the IT market.

The scientific novelty of the dissertation research consists in the fact that the chosen scientific direction made it possible to reveal the essence and features of the IT sector of the two countries, and the essential conditions for its functioning; identify a

possible range of existing problems; to determine the future vectors of development of the market and the legal field of information technologies in the Republic of Belarus.

The structure of the work. The present study consists of an introduction, three chapters of the main part, divided into paragraphs, conclusion and list of references.

In the theoretical part of the study, the concept of “information technologies” is defined, the stages of its development are highlighted and the features are given. A detailed classification of information services adopted in the Republic of Belarus is given as well. The export potential of IT services in the global economy is shown, the main consumers of IT solutions are defined, the largest segments of the global IT market are highlighted and their development forecast is shown, key players of the global IT market are identified. Expert opinions on the priority directions of the IT market development are summarized. In the practical part of the work a comparative analysis of the IT sectors in Sweden and Belarus was performed. In addition on its basis promising strategic vectors for the development of the national Belarusian IT sector, in particular, in structural and legal terms, were identified.